

ՄԷՑՄՈՒԱԿԱՆՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA - I - AHBAR
Grand'Rue de Pera, Tuxim 65

Հաճախս իրի տեճա եամի ԶԱՐԵԼՆՊԻՆ վե ճՈՒՄԱՍ ԻՐԹԷՍԻ
կիւնիքի նեշր օրուներ:

مجموعة اخبار
لكاوغلى تقسيم جاددى نومرو 79

ՂԱԶԵՐԱՐԵԼՆՊԻՆ ԱՊՐԵՆԻ ՖԻՅԱՍԻԱՐԸ. = Իսթանպուլ իրին սկսելիկի 60 դրուշ, = 6 արլըդը 35. = Թաշրա իրին սկսելիկի 85. = 6 արլըդը 45 դշ. տուր: = Բաթա իւճրէթի պիղէ ալիտ տիր: = 15 կիւնիւք նիւսթէ 60 բարա տր: = ԻԼԱՆԱԹ ՀԱՐԹԼԱՐԸ. = Լիւնի սահիֆէնին պէհէր սըրասը 5, շնճի վէ 3իւնիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 8, վէ 4իւնիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 դրուշ տուր: = Զօգ տէֆա տէճ իտիլէճէք իւնսթի իրին այրէճա բաղարլըք օլունուր: = Նիւսթիսի 30 բր տր:

Ղազէթաւ միւթէալիք խոստումաթ իրին ՅՈՒՂԱՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ միւրաճաւթ օլունա = Իտարէխանէ Պէյօլլունտա ձատտէի քէպիւրտէ Ն. 65:

ՏԻԻԲԱՆԼՈՒ

Գ.

Տիւրքանլու եղաւ նաեւ դասախօս Սոռ-պոնի համալսարանին. քիչ ժամանակ մը-նաց այդ պաշտօնի մէջ, բայց մեծ եղաւ իւր ազդեցութիւնը նաեւ հոն ինչպէս ալ ամենուրեք: Իւր լուսաւոր վարդապետութիւններն սկիւնց յորդարուիւ առատութեամբ և ժամանակակից մոլորութիւններն ու նախապաշարունակի ձաղկեց առաքե-լաշուք ազատախօսութեամբ. հարկաւա-ւորներու մէջէ կ'ընտրենք հետեւեալ օրի-նակն. «Ստուգիւ, Պարոններ, Յիսուս Քրիստոսէ յառաջ՝ սղատունական պիտի լի-նէի, կամ, եթէ ճանաչէի զՔրիստոսն, նախամեծար պիտի համարէի լինել երբա-յեցի մը նորադարձ. բայց Յիսուս Քրիս-տոսէ վերջ՝ քրիստոնեայ եմ. կ'ըզամ թէ աւետարանական իմաստասիրութեան մէջ կայ ամեն ինչ որ կը պատշաճի բանական-նութեան բարձրագոյն պահանջմանց. բայց երեք հազար տարի վերջ՝ պղատունական լինել, ստուգիւ, Պարոններ, այնպիսի մարդոց համար որք զյառաջդիմութենէ կը ճառեն շարունակ, չափազանց յետա-գիմութիւն է: Ժամանակագրական սխալ մ'է այս, բռնաբարութիւն մ'է իրական յառաջդիմութեան դէմ, և ես յառաջդի-մութեան մէջ եմ աւելի քան զձեզ, երբ կը յայտարարեմ թէ քրիստոնեայ իմաս-տաբէր մ'եմ:» (*)

1838ին մահուան վտանգի մէջ կը գտն-անուէր ի Բարիդ մարդ մը որ նշանաւոր ե-ղած էր իւր գայթակղութիւններով, իւր մտաց զօրութեամբ, դիւանագիտութեամբ և քաղաքական այլազան դերերով, և այդ մարդն անկեալ քահանայ մ'էր, Օ-ղէճնի նախկին եպիսկոպոսն, Գալէքան իրանը: Տիւրքանլու խոհեմութիւնը, փա-փուկ քաղաքավարութիւնը, համոզիչ տա-ղանդն և առաքելական ոգին կոչեցին զինքն՝ երկտասարդ քահանայ՝ այդ մեղա-ւոր ծերունոյն մահուան անկողինը քով: Եւ շնորհիւ այս զգոնաբար և սրբաշունչ քահանային՝ 1838 մայիս 17ին կը մեռնէր Դալէքան նաղանդ և ապաշխարող որդի Ս. Եկեղեցւոյ, խնդրելով ներուճն Աս-տուծմէ և մարդոցմէ:

1845ին Տիւրքանլու հրատարակեց երկ մը որ անսահման ազդեցութիւն մ'ունե-ցաւ Գաղղիոյ հանրային կարծեաց վրայ: Ազանդաւորը կը ջանային ջնջել ի նպաստ իրենց՝ կաթողիկէից ազատութիւնն ի մա-պին կրթութեան: Կրօնական խաղաղա-ցումն(**) մեծապէս նպաստեց միտքերը լու-սաւորելու և նախապաշարունակեց պակ-սեցեմբու: Եւ մինչ իւր սիրելի և հանճա-րեղ բարեկամներն Մօնղալամպէր և Պէ-

սիւրքանլու մեծ բանաստեղծն Լամարտին հետեւեալ բառերով մատոյց իւր շնորհա-ւորութիւնները տաղանդաւոր հեղինակին. «Տէր, խաղաղութիւնն Աստուծմէ է, պա-տեհազմը մարդոցմէ: ... Գուր ինձ կը յի-շեցնէք Ռօշ-Կիւլեոնի հեռաւոր ժամանակ-ները և պայծառ օրերը: Տղայ էիք, այժմ մարդ եմք, քիչ ատենէն պիտի լինինք ծերունի: Այսպէս կ'անցնի կեանքը, բայց Աստուած չ'անցնիր: Ահա, Տէր, այնչափ գեղեցիկ է զբաղել Անով ինչպէս կ'ընէք դուք, և պարտաստուիլ յախտնական օ-րերուն լուսաւորելով և սրբացնելով ներ-կայ օրերը:» (**)

1849ին Գաղղիոյ կառավարութիւնն և ժողովրդեան ձայնն եպիսկոպոսութեան կը հրաւիրէին Բարիդեան կղերին ամենն համբաւաւոր և արժանաւոր անդամներն մին: Մտիկ ընենք Պ. աբ Յալլուի որ էր նախարար.

«Աբա Տիւրքանլու անջնջելի լիւստակ մը թողած էր մտաց, և պիտի ըսէի յօժա-րակամ, սրտերուն մէջ ամէն անոնց որք ամբողջ չորս ամիսներ իրեն հետ ուսում-նասիրած էին ընկերային բոլոր պէտքերը, և միեւնոյն անմասնութեամբ աշխատած ի կատարումն այդ պիտոյից: Ոչ սակաւք նոյն անձերէ, ի մասնաւոր Պ. Թիւն և Պ. Գուգէն կը կրկնէին ինձ յաճախ. «Պէտք է որ այդ մարդն եպիսկոպոս ըլլայ:» Սա-կայն երբ մի օր այսպիսի առաջարկութիւն մ'եղաւ իրեն, անմիջապէս բողոքեց յու-ղուած և ալլալած: Հ. աբ Ռափիկեան «Իւր սուրբ և մտերմ բարեկամն», Պ. աբ Յալլու և այլք ի զո՛ր պատեցին իրենց բոլոր ճարտարխօսութիւնը, Տիւրքանլու ան-դրդուելի մնաց իւր մերժման վրայ: Հարկ եղաւ որ միջամտէ Գամպրէի արքեպիս-կոպոսը, ծիրանաւորն Ժիւսօ: Եկեղեցւոյ այս իշխանը կը դառնար Կաէդայէն, ուր Պիոս Թ. ըրի քով մօտէն տեսած էր թէ ինչպիսի հաւածանաց ենթարկուած էր ա-նարատ Հարսն Գրիստոսի և թէ ո՛րչափ հարկաւոր էին նմա հանճարաւատ և վե-հաշունչ հովիւներ: Վերջապէս յետ անթիւ-թախանձանաց ապրիլ 13ին տուաւ նա իւր հաւանութիւնն, չհամարձակելով ալեւս դիմադրել աստուածային կամաց, որ այն-քան բացորոշ կերպիւ կը յայտնուէր իրեն: Ամբողջ Օպէլանի համար անուագ եղան-կութեան օր մ'եղաւ այն օր յորում լըս-ուեցաւ լուրն այս ընտրութեան: «Ամբ գեղեցիկ թեմը, կը գրէին նմա Օպէլանի ժողովրդապետը, միշտ առանձնաշնորհ-

եալ, կարէ ուրեմն անգամ մի եւս հը-պարտ լինել իւր առաջին հովիւով:» Եւ Պ. աբ Յալլու կ'ըսէր իւր բարեկամաց. «Նա զիս նախարար ըրաւ հակառակ ինձ, և ես զայն եպիսկոպոս ըրի հակառակ ի-րեն:»

Այն ինչ երեւցաւ նա իւր թեմին մէջ՝ իւր գերազանց ձիւրքերով գրաւեց համայն ժողովրդեան սրտերը. անկրօնք իսկ կ'ըզ-գային թէ պատիւ մ'էր իրենց ունենալ եպիսկոպոս անձ մը որոյ անունն եւրո-պահոյակ էր արդէն, և որ չպիտի յապա-ղէր լինել տիեզերահռչակ մի օր:

Արդարեւ 1849ին մինչեւ 1878 Յարս-սայի և կաթողիկէ աշխարհի մէջ չպիտի ծագէր կարեւոր խնդր մը, առանց Օպէլա-նի եպիսկոպոսին վեհ ձայնը լսելի լինե-լու: Եպիսկոպոսական ձեռնադրութիւնն հեռի ամիսիկէ Նորա գործունէութիւնը թեմի մը անձուկ սահմաններուն մէջ՝ պի-տի ընդլայնէ ընդարձակէ զայն գերազանց և գրեթէ անուր-աստիճանաւ: Երբ մար-դիկ անձնական փառասիրութեամբ կը նե-տուէին պատույ և պաշտօններու վրայ, յուսախաբութիւնը կը հասնի ընդհուպ, և կը գտնեն վնասութիւն և ձանձրոյթ՝ փո-խան չլսածից և եռանդեան: Երբ Աս-տուծոյ ձայնն է որ կուգայ և հակառակ մեր խոնարհութեան կը բարձրացնէ զմեզ յաստիճան և ի պատիւ, գործունէութիւ-նը կը կրկնապատկի և գերբնական չը-նորձքն զմեզ կարողագործի կը հանդիտա-ցնէ: Այսպէս Մօս. Տիւրքանլու եղաւ իւր թեմին համար հովիւ քաջ և մշտաբովն, եկեղեցի, դպրոց, կղերանոց, կուսաստան բարեգործական հաստատութիւնք, բարձ-րագոյն դաստիարակութիւն, քահանայա-կան կեցեցող, քարոզչութիւն, հոգեւոր կրթութիւն, ամեն ինչ իւր մասնաւոր ու-չադրութեան և խնամոց առարկայ եղաւ, և ամենայնի դրոշմաց յառաջդիմութեան և կատարելութեան դրոշմ մ'անջնջելի: Սակայն երեք չմոռցաւ քրիստոնէութեան ընդհանուր շահերն. ամեն անգամ որ կը-րօնի զէմ այս կամ այն կողմէ յարձա-կում մը, ճշմարտութեան դէմ դաւաճա-նութիւն մը, իրաւանց և արդարութեան դէմ բռնապարտութիւն մը, հոգիներու դէմ որոգայթ մը, Աստուծոյ դէմ նախատինք մը նշանակեց, անմիջապէս գոտեւորեալ և անման գէնք մ'ի ձեռին իջաւ յոսպարէզ: Այս գէնք իւր գրիչն էր. Նոր ժամանա-կաց մէջ շատ են անոնք որ այնքան ճար-տարութեամբ որքան քաջութեամբ գոր-ծածեցին այս ազնիւ գէնքը, բայց ո՛չ որ թերեւս գիտցաւ այնչափ հզօր հարուած-նալ տեղացեալ թշնամիին Աւետարանի. այն վեհմ պաշտօնեայն որ, Էմիլ Օլիվիէի բառով, «Զինուոր մ'էր եպիսկոպոսի շըր-ջագեցեալն տակ», և ամեն անգամ որ վտանգ մը նշանակեց կամ հաւատոյ, կամ բարոյականի, կամ ընկերութեան՝ իւր բարձր հոգին այնպիսի ազադակ մարձա-կեց որ արձագանգ գտաւ միշտ տիեզեր-քի մի ծայրէն մինչեւ միւսն: Աշխարհ յու-ղուեցաւ, արտասուեց, բողոքեց, զարա-ցաւ, գովեց կամ պարտաւեց, հիացաւ կամ պիգաց, օրհնեց կամ դատապարտեց

իրեն հետ: Այս մարդն միայն կ'արժէր բու-նակ մ'ամբողջ՝ Աստուծոյ և ճշմարտու-թեան դատին համար: Եւ մեծն Մօնղա-լամպէր թերեւս առանց իսկ չափազան-ցութեան կը կոչէր զայն «ամենէն մեծ և պիսկոպոս կաթողիկէ աշխարհի»:

Ն. Յ. Վ. Փ.

ՈՒՍՈՒԼ ԹԵՏՐԻՍ

Գ.

Կէչէնքի մէջալէմիդտէ զիւրի կէչէն բրօկրամը ճէպիտի մուխիսասրէն կէօսթէ-րէլիւ:

Իշպու բրօկրամ մուճիպինճէ թէտրի-սաթը իտատիէ՝ թէտրիսաթը իպթիտաթի-եչնին տէվամ վէ իքմալլինտէն իպարէթ օլաճագ արը:

Մէքթէպի իպթիտաթի պիթիբիպ տէ մէքթէպի իտատիէ տէվամ իտէճէք թա-լէպէ, իբի տիւրլիւ ուսուլը թէտրիս ին-թիլապ իտէպլիէճէք տիր: Պունլարտան պիթի լաթինճէ թահիլին իլթիլամ իտէ-ճէք, տիկէրի լաթինճէ վէ բուսմատան սարֆը նազար իլլէյէճէք տիր:

Թէտրիսաթը իտատիէ իքի գըսմա թագ-սիւմ օլունուպ, պունլարտան պիթինճիտի ալթը սէնէ իմթիլատա իտէն թէտրիսաթ-տան իլք իւշ սէնէյի հավի պուլունաճագ արը:

Իքի նէվ ուսուլը թէտրիսին միւստէ-թի տէվամը պիր օլաճագ, եանի ալթը տէ-նէտէն իպարէթ պուլունաճագ արը:

Իքի նէվ ուսուլը թէտրիսին թալէպէ-եչ վէրտիկի հուգուգ՝ այնի օլունպ, պի-րինին տիկէրինճէ հիլ պիր ճիւնէթի բիւնճան վէ թէֆէվլիւգի օլմայաճագ, վէ հիլ իքի-սինին շահատէթիամէսի թալէպէյի տար իլլ ֆինուն գաբուլարընը ալաճագ արը: Մէքթիւր գըսմը էվլէլին իթիլամընտա, թալէպէյի իպթիտար վէ մալլիւմաթլարը-նա կէօրէ պիրէր էնլիլթիւմմէ վէրիւ-ճէք տիր:

Ղաեթթ սաթի պիր սուրէթտէ գա-րիտաւ արգ իթտիլիւ շու եչնի բրօկրա-մըն բուհու անալըտը զանն իտէրիւ: Օ բրօկրամը ինթաճ իտէն ֆիթըր — կէչէնքի մուպահասալարընըտան անալըտաճողը շիւպէնթիլ իսէ տէ, պուլարտա եինէ տէր-իսաթը իթտիլմէ միւսասատէ օլունսուն, — իսիւսասաթէն իքիյէ այրըլըթօր. — 1. Թալէպէյէ ֆիթըլի վագըթ զայպ իթտիր-մէմէք, 2. Իճապաթը զէմանիէյէ կէօրէ թալէպէ եթթիլտիրմէք:

Բրօկրամտա կէօրիւտիլիւ վէճի իլէ լաթինճէ լաղվ օլունմամը, ֆագաթ իս-թիլարի իտիլմիշ. լաթինճէնին, բուսմանըն classique թալիւ ու թէտրիսին, էհալինին, քիւլիւք պիր գըսմը միւմթաղը իշին միւ-ֆիտ վէ մուճիպի թէֆէյիւղ վէ թէքէմ-միւլ օլունուլը ինքեար օլունմայօր, ֆա-գաթ իսալըն գըսմը ազամը իշին պէլքի ֆաիտէսիգ, հաթթա մուգթըր օլապիլէճէկի իտտիա օլունութօր:

(*) Vie de Mgr. Dupanloup, par M. Lagrange, t. I, p. 266.

(**) La Pacification Religieuse, par l'abbé Dupanloup.

(*) Lettre de M. de Lamartine à M. l'abbé Dupanloup.

Եկնի բրոկրամըն մէքեաթիպի իտաաիէ-
ճէ հուսուլէ կէթիբրտիկի պու կիւզէլ թէ-
պէտտիւլաթ վէ թատիլաթը թարիֆէ չա-
լըլադգտան սօնրա, պուստան՝ պիղիմ ի-
չին, պիղիմ մէքթէպլէրիմիդ իլին մուճի-
պի իսթիֆատէ պիր ֆիքը իսթիբրաճընա
ճէսարէթ իտէճէչիմ:

Պիզճէ էն ղիյատէ մուվաֆըզը հալ,
էն ղիյատէ սէմէրէպախը պիր իտաաի բը-
րօկրամը նէ՞ օլապիլիբ:

Պու սիււալին տէրէճէի էնէմիլէթիինի,
օնա պիր ճէվապը միւսնապի վէրմէք նէ
գատար միւշքիլ օլտուղընը պիլիբօր իսթմ
տէ, Ֆրանսա մէքեաթիպի իտաաիէ բրօկ-
րամընը թէսադիգտէն սօնրա, պիր գաչ
սաթըր գարալամագտան քէնտիմի ալա-
մաեօրուս:

Պագընըզ ֆիքըրի աճիլանէմ նէ՞ տիր.
— Ալըրը սէնէ տէվլամ իտէն թէտրի-
սաթ իքիյէ միւսնագաթմ պուլուսնաագ,
պիրինճի գըսմընտա՝ եանի իլը իւլ սէնէ-
լէրտէ թալէպէ տաճա ղիյատէ թաթպիլի-
պիր թահալ կէօրէճէք. մէսէլա, ճօղրա-
ֆիա, մուլթիսաար թարիլա, իւմի հիսապ,
ուսուլը տէֆիէր, մասուլաթը թիւճճա-
րիէ, մամուլաթը սէնալիէ հազգընտա մա-
լիւմաթը միւլթէնէվիա, վէ ղայրիհիւմ
Թահսիլի էլալիսէնէ կէլինճէ, էրմէնիճէ, ֆա-
գաթ աղիսալմալաթ՝ եանի սէօլէնիլէն վէ
եազըլան էրմէնիճէ, լիտանը ըստի սըֆա-
թըլա էնէմիլէթ վէ էլզէմիլիէթի պէտի-
հի օլան թիւրքճէ, պիր ղարպ լիսանընա
քէսպը վուգուֆ եինէ լազըմ օլտուղուս
տան՝ ֆրանսըզա:

Պու իւլ սէնէնին նիւայէթիինտէ մէք-
թէպի թէրք իթմէք իսթիլէն չալիբրտանա
պիրէր էնիլէթիինտէ վէրլէճէք տիր:

Իքիինճի գըստա իսէ, թալէպէչ, տաճա
մէթին, տաճա տէրին սուրէթլէ թէտրիս
օլտուղուս, թարիլա, ճօղրաֆիա, իւլուը
րիազիէ վէ թապիլիէ թաաիլդ օլտուղու-
ճագ, վէ իքիինճի սէնէսինտէ գրաքար էօյ-
րէտիլէճէք, վէ իսթիլարի օլարագ ինկի-
լիզճէ վէ ալմանճա կիպի ղարպ լիսանլա-
րընտան պիրի կէօթէթիլէճէք, վէ չալիլ-
տան թիւրք, էրմէնի վէ Ֆրանսըզ էան-
պիլաթը հազգընտա մալիւմաթը քեաֆիէ
քէսպ իտէճէք տիր:

Պիզտէ թէտէրիլուս վէ թէալիւմէ կէօս-
թէրիլէն ղաղպէթի ճիւղիէ հազարը տիգ-
դաթա ալընըրա, վէքէք չօզարընընտա
հա մէքթէպի պիլթիլմէտէն պիր թիւճճար
եանընտա խըզմէթէ չիթապ իթտիլէրի
տիւլիւնիլիւրա, շու բրօկրամըն իսապէ-
թի թէգալիլուր իտէր:

Պու բրօկրամ՝ սալէսինտէ իւլիւնիւնի սէ-
նէ սօնընտա՝ մէքթէպի պրագալարտա՝
տէօթթ լուղէթ գրաքար քէքէլէյէթէք աչ-
խարաբարը պիլէ եաղամայան, վէ եա
Եուսան տէվրի էսաթիլիլուս Աշիլին նսալը
տիւնեաեա կէլտիլինի թէֆէրուսաթըլա
նազլ իտիլ, տէօթթ սաթըր թիւրքճէ գա-
լէմէ ալամայան, հարիմի մէշուր Սօքրա-
թըն ղէվճէսիլէ կէլինէմէսիլինի պիլիլ, մէ-
մալիլի Եահաննիսին հանկի չէհիլէրին-
տէն իքէք չըզար օլտուղընը սէօլէյէմէ-
յէն թալէպէլէ թէոսաթիֆ օլտուղուսաճագ
տըր:

Եինէ պու բրօկրամ՝ սալէսինտէ մէք-
թէպի իտաաիլի իքմալ իսթիլէրա, մա-
լիւմաթը նաֆիա ոսիլիլ, թիւրքճէ, ֆը-
րանսըզա, էրմէնիճէ պիր շէլ գալէմէ ա-
լապիլիլ, իւլուը րիյաղիլէյէ թապիլիլէյէ,
իքթիսաթիլէյէ վազըֆ, թարիլա վէ ճօղրա-
ֆիալա աչա կէնճիլ կէօրէճէլիլ, ֆագաթ
շու սատէ, շու միւֆիա բրօկրամըն թաթ-
պիլիլ, պիզճէ նէ գատար միւշքիլ օլտուղը-
նը, հէր քէսին իւլ գարընը պիր ֆիքը պէ-
յան իտէճէլիլ մէպուլէճէ հիւպիլ նէթի-
ճէյէ իքթիլան օլտուղուսաճագընը ուսու-
տաճագ գատար տա սատէտիլ տէլիլիմ:
10703էթ Ֆիլիս

Իսթիլա. — «Պիլիլ ՊԱՏԻՆ» նամ էէ-
նի հիքեաեէնին տէրճինէ ճոււս իրթէսի
նիւսիսիլիլապէ պաշալալաճագըլ:

ԵՐԱՆԵԼԻ ՏԵՐ ԿՈՄԻՏԱՍ ՔԱՂԱՆԱՆՆԵՐ ԵՒՎՄԻ ՄԱՍՍՈՒՍԸ

Ճոււս կիւնիւ Երանելի Տէր Կոմիտաս
Քահանայնըն եէվմի մախսուսընա միւսա-
տըֆ օլուպ, եէվմի մախսուսըն մէքիւրըն
տաճա ղիյատէ չաշալալ պիր սուրէթտէ
իճրաար իլին, հոկտ. ին 27նճի ղազար կիւ-
նիւ, սաաթ հտէ, Սաաթիլա տա վազը Ա-
նարատ Յղութիւն քիլիսէսինտէ, Կ-Բաթ-
րիգ րիւթպ. էմմանուէլեան էֆ. հազըթ-
լէրի թարաֆընտան Գուտտաը շէրիֆ
թազտիս իսթիլէճէք, վէ պատէհու Երա-
նելինին Պալըզը գապիլիլթանընտա քեա-
յին մագպէթիլ մախսուսընա պիլ աղիմէ,
պէր միւթաա իճրաի ալիլին իուհանի օլու-
նաճագ տըր:

Հէր ճէմապէ էֆրաաը, կէրէք նէֆաի
թաթիլաթտա վէ կէրէք ուզագտա պու-
լուսան քէհտի ղիյարէթիւնալարընա,
սէնէտէ պիր գալ տէֆրալար ազըն ազըն
կիթտիլէրին հալտէ, էֆրաաը ճէմաթը-
մըզըն տաթիլ Երանելի Տէր Կոմիտաս Քա-
հանայնըն եէվմի մախսուսընը թաազիլմէն,
Սաաթիլա քիլիսէսինտէ իճրա իսթիլէճէք
թաթիլ իուհանիսէ հազըր պուլուսնալ,
վէ պատէհու, նէֆաի շէհրուէ պուլուսնալ
օլ պիր թանէճիք ղիյարէթիլեանը սէնէ-
տէ պիր տէֆա օլտուս ղիյարէթ իլէմէյի
ֆէրիլէրի տիլանէթ վէ համիլիլթանէն պիլ-
մէլէրի ղազըմ տըր Պիլապէրին, վէլէվ հա-
վա պիր աղ ղարը միւսայիտ տաթիլ օլ-
սա, կէլէճէք ղազար կիւնիւ, հէր էրմէ-
նիլ-գաթիլիլ Երանելի Տէր Կոմիտաս Քա-
հանայնըն գապիլիլ ղիյարէթտէն կէրի
տուրմամալը տըր:

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆՔԻ ԶԻՅՆԵԹԻ ԲՈՒՀԱՆԻԷ ՎԷ Ս. ՅՈՎԱԼԵՓ ԵՂԱՅՐՈՒԹԻՆԵՐ

Բազար կիւնիւ Ս. Յովհան Ոսկիհե-
րան քիլիսէսինտէ, Ս. Յովհան Եօթթուր
միւսնապիլիլ վէ Ս. Յովհան Եօթթուր
թիւնընտա տէլալէթիլէ իճրա իսթիլէն Գուտ-
տաը շէրիֆ գալէթ միւլթէմէլ օլտուր տըր:
Ար. Բերդեան Յօղոս Եպիսկոպոս Գուտ-
տաը շէրիֆի թազտիս իլէմէյի, վէ Կ-Բաթ-
րիգ րիւթպ. էմմանուէլեան էֆ. հազըթ-
լէրիլէ Ար. Իսրայէլեան Ստեփան Եպիս-
կոպոս, իւհապիլին վէ միւլթէպէրանը միլ-
լէթտէն պազըլարը իլէ իսալիլ տիլտարան
հազըր պուլուսնալար տըր:

Աւետարանըն օգնանմարնտան սօնրա,
վիլինա Միլիթարեան թարաթընտան
Գիր. Հ. Արիստակէս վ. Տարեան միւլթա-
սիլ պիրնեբըզ սէօլէմիլ տիր Միւսալիլէյի,
իւպուսնեբըզտա՝ Ս. Յովհան քէտէրի աղի-
լին ֆէղալիլ ու էվսաթը ճէմիլէսինտէ մէտ
ու սէնաաան, վէ հազըթթի իտայա նաթը
քէտէր օլտուր, նաթը գալըրըլ, վէ կէօ-
նալէճէմիլ քիլիսէսինտէ կէօլիւ վէրէթէ պիլ-
լիլմիլ օլտուրընտա քան իթաթէտէն
սօնրա, սէօղիւ Ս. Յովհան Եօթթուրթիւ-
նը նաթիլէ Գաթիլիլ քալէմիլին հէր ճիւճ-
թիլանէ նիլէ նիլէ իսալիլէթիլ ճէմիլիլթիլ
մէվճուտ օլտուղու կիպի, պիլգտէ, եանի
Տէրիսաաաթիլ էրմէնիլ-գաթիլ քիլիլթիլիլ մի-
յանընտա տաթիլ պու նամ իլէ, պիր իսալիլ
սէնէլէրտէն պէրու պիր ճէմիլիլթ թէլէլիլ
օլտուրըն օլտուղընա նազլ իտէրէք, պու
ճէմիլիլթիլ մագպէթիլ էկէրիլ պիր թարաֆ-
տան կէնճիլ վէ ուսուլ էնալիլ պէլիլիլտէ
տիւնիլթէթիլթիլ մուսաֆաղալա չալըլ-
մագ իսէ, տիլիլ թարաֆտան՝ ֆուգարա
չօճագալարըն թալիլ ու թէրպիլիլթիլ սա-
թը ղարաթիլ վէ իսթիլալ իլէմէյի, վէ անիլ-
լիլ միւլթէմէլ մէքթէպիլէք գոյարագ վէ
իւլուս վէ սէնաալար շօթիլթիլէք ֆագըր
հալտէն գուրթարագ, վէ քէտիլիլթիլէ,
ֆաթիլիլալարընա, միւլթ ու միլլէթիլ ֆալ-
տէլիլ քիլիլթիլ էիթիլտիլմէք օլտուղըն
անլաթիլ տըր Տարեան վ., պու սըրաաա,
ֆագըր հալիլ, վէ պու երեղտէն գուհուրա
կէլէն ֆէնիլալարըն բէք թէնսիլիլ պիր
ուրէթտէ իլզալիլտէրէք, «Տէրիսանըն հէր
թարաֆընտա օլտուղու կիպի, պիլգտէ տա-
լիլ էօլէք բէտէր վէ վալիլթիլ վար տըր

քի, ճիլիլալարէլիլնէ պիր լօգմա էքմէք
թէտարիլթիլտէն աճիլ պուլուսնալարալ,
էօլէ սէֆիլ վէ ֆագիլիլ վար տըր քի,
իսաթա օլան մաաուլարընը թէտալիլ իթ-
տիլէմէտիլթիլտէն, անիլիլ տիրի տիրի
թէրքիլ հալաթ իթտիլէլիլնէ կէօղ եալա-
լը տէօթէրէք կէօլիլալարալ. տաճա կէլէն-
տէ պէն ֆագըր հալ երեղիլտէն պէօլէ
պիր պիլարէնիլ վէֆաթիլտէն հաալ էլ վա-
զիլթէ հազըր պուլուսնալալ. իմաթ, քիմ
պուլարըն գալըրաճագ, քիմ ֆուգարանըն
տէֆիլ գարուրէթիլ իլէ իսալիլալալալաճագ
տըր. պիլգ, անիլիլնէ հէմիլիլթիլ, տէլիլ
մի. իլիլ, Ս. Յովհան Եօթթուրթիլտէն
տաթիլ, մաճագ օլ բէտէրիլ աղիլիլ Յիսուս
Մանուկը՝ հէր տիւրիլ միւլթիլալալ գար-
լը գալըրմագ էսալընա միւլթիլտէն,
միլլէթիլթիլ ֆագիլ վէ սէֆիլ չօճագալ-
ընա թալիլ ու թէրպիլ վէրտիլթէք, վէ
սէնաալար շօթիլթիլթիլթէք, ճէմաաթը-
մըզ իլիլտէն միւլթիլ մէրթէպէ ֆագըր հա-
լը տէֆ իթմէք մագպէթիլ ալիլիլ տէրէօտէ
իլէմիլ իսէ տէ, տիւնիլ վէ հէր շէլէր կի-
պի, իլպու մագպէթիլ ալ վէ իսալիլթիլթիլ
տաթիլ մաճագ բարա իլէ գապիլիլ իճրա տըր»
տէլիլ պէյան իլէմիլ տիր. Հ. Արիստակէս
վ., բարա իսալիլալալալալալալալալալալալ
«Վագաա չօզար ինտիլտէ բարանըն էնէմ-
միլթիլ, տէլիլալիլ տէլիլ կէօթիլթէճէք
մէրթէպէտէ ֆէվէլէտտէ միւլթիլթիլալիլ-
մէքտէ տիր. հալալալալ հէր շէլ քէնալ տէ-
լէրիլտէն ղիյատէ թագալիլ իթմէլէլիլ պի-
լէնիլթիլ, բարալալ՝ իւլուսնալալալալալալալ
լաաթ էնէմիլթիլ վէլիլթիլթիլ տէրքեալ
իսէ տէ, Ս. Յովհան Եօթթուրթիլտէն տա-
լիլ, մէքըրիլ մագպէթիլ իսալիլթիլթիլթիլ
իլէրի կէօթիլթիլթիլթիլ իլէն, պու մաալիլ
միւլթիլալալալալալալալալալալալալալալալ
մալաճագընը, վէ էկէրիլ շիտիլ գատար
Եօթթուրթիլտէն տէրէօտէ իլէթիլթիլ վա-
զիլթէլիլ, աղու իթտիլիլ տէրէճէտէ իլիլա
իսթիլթիլ, իրաա օլաթագ եալընըզ պիր
ազար, վէ պանգաաա մէվճուս ալիլ միգ-
տար սէրմալիլթիլ տէնագ քէլ նէֆէր էր-
քէք վէ իքիլ նէֆէր ղըզ ֆագիլ չօճագալար
մէքթէպիլթիլ գոյարագտան պաշալալ պիր շէլ
եալալալալալ իսէ, մաճագ էֆրաաըն ճէմաաթ-
տան լազըմ օլտուղը գատար թէլիլթիլ վէ
մուլթիլթիլ կէօրէմէլիլ սէպիլ պէպիլիլթիլ օլ-
տուղուս տէրմիլալ իլէմիլ, «Հալալալալ
պու կիւն, — տէմիլ տիր Հ. Արիստակէս, —
էկէրիլ նէֆաի իսթիլալալալալալ վէ էթրաֆը-
նա պուլընա 10,000 նուֆուս էրմէնիլ-
գաթիլթիլթիլ թէլիլթիլ տէլիլ, նսաթը տա
տէլիլ, իլա իւլ պիլիլ, էվէլթիլ եալընըզ
իւլ պիլիլ, Եօթթուրթիլտէն էկէրիլթիլ լա-
զըմ կէլէն մաճիլ պիրէր ղըուրէք էկէրէք
հիսաթաար օլալար, սէնտէ իւլ երեղ շու
գատար լիալ հաալ օլտուր քի, շիտիլթիլ
հալիլթիլ Եօթթուրթիլտէն, անագ օն սէնտէ
պու միգտար ազէլիլ թօրալալալալալալալալ
տիր: Օ սալէտէ իսէ, Եօթթուրթիլտէն, շու
եա պու մէքթէպիլ պիր գալ ֆագիլ շա-
կիլա կէօտիլթիլթիլ, պիլգալալ քէնալիլ,
քէնալիլ նամընա օլարագ, էրքէք ֆագիլ
չօճագալար իլիլ պիր մէքթէպիլ ալապիլիլ,
վէ մէվճուս օլանգըլալալալալալալալալալալ
տիր քի եալընընտան ղիյատէ ճիտիլ եալ-
ալալալալալալալալալալալալալալալալալալ
պուլուսնալալալալալալալալալալալալալալ
մէքթէպիլ թէլիլթիլ իլէմիլ, «Հալալալալ
պու կիւն, — տէմիլ տիր Հ. Արիստակէս, —
էկէրիլ նէֆաի իսթիլալալալալալ վէ էթրաֆը-
նա պուլընա 10,000 նուֆուս էրմէնիլ-
գաթիլթիլթիլ թէլիլթիլ տէլիլ, նսաթը տա
տէլիլ, իլա իւլ պիլիլ, էվէլթիլ եալընըզ
իւլ պիլիլ, Եօթթուրթիլտէն էկէրիլթիլ լա-
զըմ կէլէն մաճիլ պիրէր ղըուրէք էկէրէք
հիսաթաար օլալար, սէնտէ իւլ երեղ շու
գատար լիալ հաալ օլտուր քի, շիտիլթիլ
հալիլթիլ Եօթթուրթիլտէն, անագ օն սէնտէ
պու միգտար ազէլիլ թօրալալալալալալալալ
տիր: Օ սալէտէ իսէ, Եօթթուրթիլտէն, շու
եա պու մէքթէպիլ պիր գալ ֆագիլ շա-
կիլա կէօտիլթիլթիլ, պիլգալալ քէնալիլ,
քէնալիլ նամընա օլարագ, էրքէք ֆագիլ
չօճագալար իլիլ պիր մէքթէպիլ ալապիլիլ,
վէ մէվճուս օլանգըլալալալալալալալալալալ
տիր քի եալընընտան ղիյատէ ճիտիլ եալ-
ալալալալալալալալալալալալալալալալալալ
պուլուսնալալալալալալալալալալալալալալ
մէքթէպիլ թէլիլթիլ իլէմիլ, «Հալալալալ
պու կիւն, — տէմիլ տիր Հ. Արիստակէս, —
էկէրիլ նէֆաի իսթիլալալալալ վէ էթրաֆը-
նա պուլընա 10,000 նուֆուս էրմէնիլ-
գաթիլթիլթիլ թէլիլթիլ տէլիլ, նսաթը տա
տէլիլ, իլա իւլ պիլիլ, էվէլթիլ եալընըզ
իւլ պիլիլ, Եօթթուրթիլտէն էկէրիլթիլ լա-
զըմ կէլէն մաճիլ պիրէր ղըուրէք էկէրէք
հիսաթաար օլալար, սէնտէ իւլ երեղ շու
գատար լիալ հաալ օլտուր քի, շիտիլթիլ
հալիլթիլ Եօթթուրթիլտէն, անագ օն սէնտէ
պու միգտար ազէլիլ թօրալալալալալալալալ
տիր: Օ սալէտէ իսէ, Եօթթուրթիլտէն, շու
եա պու մէքթէպիլ պիր գալ ֆագիլ շա-
կիլա կէօտիլթիլթիլ, պիլգալալ քէնալիլ,
քէնալիլ նամընա օլարագ, էրքէք ֆագիլ
չօճագալար իլիլ պիր մէքթէպիլ ալապիլիլ,
վէ մէվճուս օլանգըլալալալալալալալալալալ
տիր քի եալընընտան ղիյատէ ճիտիլ եալ-
ալալալալալալալալալալալալալալալալալալ
պուլուսնալալալալալալալալալալալալալալ
մէքթէպիլ թէլիլթիլ իլէմիլ, «Հալալալալ
պու կիւն, — տէմիլ տիր Հ. Արիստակէս, —
էկէրիլ նէֆաի իսթիլալալալալ վէ էթրաֆը-
նա պուլընա 10,000 նուֆուս էրմէնիլ-
գաթիլթիլթիլ թէլիլթիլ տէլիլ, նսաթը տա
տէլիլ, իլա իւլ պիլիլ, էվէլթիլ եալընըզ
իւլ պիլիլ, Եօթթուրթիլտէն էկէրիլթիլ լա-
զըմ կէլէն մաճիլ պիրէր ղըուրէք էկէրէք
հիսաթաար օլալար, սէնտէ իւլ երեղ շու
գատար լիալ հաալ օլտուր քի, շիտիլթիլ
հալիլթիլ Եօթթուրթիլտէն, անագ օն սէնտէ
պու միգտար ազէլիլ թօրալալալալալալալալ
տիր: Օ սալէտէ իսէ, Եօթթուրթիլտէն, շու
եա պու մէքթէպիլ պիր գալ ֆագիլ շա-
կիլա կէօտիլթիլթիլ, պիլգալալ քէնալիլ,
քէնալիլ նամընա օլարագ, էրքէք ֆագիլ
չօճագալար իլիլ պիր մէքթէպիլ ալապիլիլ,
վէ մէվճուս օլանգըլալալալալալալալալալալ
տիր քի եալընընտան ղիյատէ ճիտիլ եալ-
ալալալալալալալալալալալալալալալալալալ
պուլուսնալալալալալալալալալալալալալալ
մէքթէպիլ թէլիլթիլ իլէմիլ, «Հալալալալ
պու կիւն, — տէմիլ տիր Հ. Արիստակէս, —
էկէրիլ նէֆաի իսթիլալալալալ վէ էթրաֆը-
նա պուլընա 10,000 նուֆուս էրմէնիլ-
գաթիլթիլթիլ թէլիլթիլ տէլիլ, նսաթը տա
տէլիլ, իլա իւլ պիլիլ, էվէլթիլ եալընըզ
իւլ պիլիլ, Եօթթուրթիլտէն էկէրիլթիլ լա-
զըմ կէլէն մաճիլ պիրէր ղըուրէք էկէրէք
հիսաթաար օլալար, սէնտէ իւլ երեղ շու
գատար լիալ հաալ օլտուր քի, շիտիլթիլ
հալիլթիլ Եօթթուրթիլտէն, անագ օն սէնտէ
պու միգտար ազէլիլ թօրալալալալալալալալ
տիր: Օ սալէտէ իսէ, Եօթթուրթիլտէն, շու
եա պու մէքթէպիլ պիր գալ ֆագիլ շա-
կիլա կէօտիլթիլթիլ, պիլգալալ քէնալիլ,
քէնալիլ նամընա օլարագ, էրքէք ֆագիլ
չօճագալար իլիլ պիր մէքթէպիլ ալապիլիլ,
վէ մէվճուս օլանգըլալալալալալալալալալալ
տիր քի եալընընտան ղիյատէ ճիտիլ եալ-
ալալալալալալալալալալալալալալալալալալ
պուլուսնալալալալալալալալալալալալալալ
մէքթէպիլ թէլիլթիլ իլէմիլ, «Հալալալալ
պու կիւն, — տէմիլ տիր Հ. Արիստակէս, —
էկէրիլ նէֆաի իսթիլալալալալ վէ էթրաֆը-
նա պուլընա 10,000 նուֆուս էրմէնիլ-
գաթիլթիլթիլ թէլիլթիլ տէլիլ, նսաթը տա
տէլիլ, իլա իւլ պիլիլ, էվէլթիլ եալընըզ
իւլ պիլիլ, Եօթթուրթիլտէն էկէրիլթիլ լա-
զըմ կէլէն մաճիլ պիրէր ղըուրէք էկէրէք
հիսաթաար օլալար, սէնտէ իւլ երեղ շու
գատար լիալ հաալ օլտուր քի, շիտիլթիլ
հալիլթիլ Եօթթուրթիլտէն, անագ օն սէնտէ
պու միգտար ազէլիլ թօրալալալալալալալալ
տիր: Օ սալէտէ իսէ, Եօթթուրթիլտէն, շու
եա պու մէքթէպիլ պիր գալ ֆագիլ շա-
կիլա կէօտիլթիլթիլ, պիլգալալ քէնալիլ,
քէնալիլ նամընա օլարագ, էրքէք ֆագիլ
չօճագալար իլիլ պիր մէքթէպիլ ալապիլիլ,
վէ մէվճուս օլանգըլալալալալալալալալալալ
տիր քի եալընընտան ղիյատէ ճիտիլ եալ-
ալալալալալալալալալալալալալալալալալալ
պուլուսնալալալալալալալալալալալալալալ
մէքթէպիլ թէլիլթիլ իլէմիլ, «Հալալալալ
պու կիւն, — տէմիլ տիր Հ. Արիստակէս, —
էկէրիլ նէֆաի իսթիլալալալալ վէ էթրաֆը-
նա պուլընա 10,000 նուֆուս էրմէնիլ-
գաթիլթիլթիլ թէլիլթիլ տէլիլ, նսաթը տա
տէլիլ, իլա իւլ պիլիլ, էվէլթիլ եալընըզ
իւլ պիլիլ, Եօթթուր

Սահիպի իմթիեազ վե մէսուլը դագերա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕՒԱՅԵԱՆ